

[illegible]

1923

januar

1

glas zrnja

Glasilo delovne organizacije
ISKRA-Industrija baterij ZMAJ

"GLAS ZMAJA" izdaja mesečno v nakladi 550 izvodov delovna organizacija ISKRA-Industrija baterij ZMAJ n.sol.o. Ljubljana, Stegne 23. Glasilo ureja uredniški odbor: Antonija Krek, Aleksander Jakomin, Fadil Alibegović, Pavla Grabljevec, Marija Kocman in Stane Savič. Odgovorni urednik: Mayer Marijan. Tiska tiskarna LJUBLJANA. Oproščeno prom. davka po pristojnem sklepu št.421-1/73

Mestna knjižnica Grosuplje

Planska usmeritev za 1980

PROGRAM DRUŽBENO GOSPODARSKEGA RAZVOJA V ZMAJU ZA LETO 1980

Letos zaključujemo zadnje leto srednjeročnega obdobja 1976 - 1980, ki je za nas značilno predvsem po zaključevanju nekaterih večjih tehnoloških investicij, obenem pa pomeni izhodiščno osnovo za prihodnje srednjeročno obdobje.

Leto 1980 bo leto utrjevanja v letu 1979 vzpostavljene samoupravne preobrazbe ter doslednejšega uveljavljanja dohodkovnih odnosov. To leto je tudi leto splošnih stabilizacijskih prizadevanj, v katere smo se dolžni vključiti in doprinesti svoj delež.

Na področju gospodarskega razvoja predvidevamo razmeroma močno povečanje celotnega prihodka, ki bo po tekočih cenah 30 % presegel realizacijo doseženo v letu 1979. Prodajo baterij bomo povečali od lanskoletnih 44 milijonov na 50 milijonov kosov kar predstavlja 13 % povečanje. Izvršili bomo

premik na prodajo zahtevnejših baterij tako, da bomo dosegli povečanje prodaje po stalnih cenah za 18 % v primerjavi s preteklim letom. Znaten del proizvodnje, 1,5 milijona kosov zahtevnejših baterij v vrednosti 388.000 dolarjev, bomo prodali na tuja tržišča.

Kljub močnemu povečanju planiranega izvoza bo ta še vedno nizek v primerjavi z uvozom. Potrebe po reprodukcijskem materialu iz uvoza znašajo 1.150.000 dolarjev.

Planirano proizvodnjo bomo dosegli s 3 % povečanjem zaposlenih in 10 % povečanjem produktivnosti dela.

Velik poudarek bomo v letu 1980 dali zaključevanju tehnoloških investicij iz tekočega srednjeročnega obdobja. Predvsem velja to za investicije v program alkalnih baterij, depol.pasto, baterijo 4R 25 in druge in-

vesticije za povečanje produktivnosti dela. Skupna vrednost planiranih investicij znaša 20.943.000 din.

Realizacija postavljenega plana zahteva vrsto nalog in ukrepov predvsem na področju prodaje, zagotavljanja reprodukcijskega materiala, ekonomske propagande, razvojno raziskovalne dejavnosti, investicijske dejavnosti, zniževanju stroškov poslovanja, izboljšanju kakovosti izdelkov in zmanjšanja izmeta, izboljšanju tehnološke in delovne discipline ter vklajevanje nabavnih in prodajnih cen.

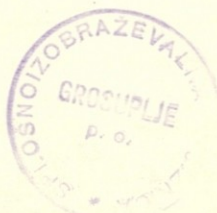
Izvršitev zastavljenih nalog nam mora prinesiti povečanje dohodka, ki bo omogočil tako povečanje akumulacije kot ustrezno rast osebnih dohodkov.

Rado Čope

zahvala za novoletne čestitke

Za novo leto 1980 je na uredništvo glasila prispelo precejšnje število čestitk z najboljšimi željami od naših upokojencev, znancev in prijateljev. Zanje se na tem mestu vsem bralcem glasila najlepše zahvaljujemo.

Uredništvo

S priložnostnim novoletnim programom, ki so ga pripravili člani mladinske organizacije v Zmaju, smo začeli praznovati konec delovnega leta.

Nov uredniški odbor

Z namenom, da bi čimbolj popestrili vsebino glasila in pritegnili širši krog sodelavcev pri oblikovanju vsake nove številke, je dosedanji uredniški odbor sklenil, da se preoblikuje oziroma dopolni z novimi člani.

O novih predlogih je razpravljal delavski svet delovne organizacije 26. decembra 1979 in sklenil, da uredniški odbor po novi organiziranosti sestavljajo po dva člana iz vsake temeljne organizacije in delovne skupnosti ter

odgovorni urednik, torej 7 članski odbor.

V uredniškem odboru so Krek Tončka in Jakomin Aleksander iz TOZD Baterije, Alibegović Fadil in Grabljevec Pavla iz TOZD Specialne baterije ter Kocman Marija in Savič Stane iz delovne skupnosti skupnih služb.

Ker dosedanji odgovorni urednik Smolič Franc kot v.d. direktor delovne organizacije ne more več opravljati te funkcije, je na predlog ured-

niškega odbora delavski svet delovne organizacije sprejel sklep 26. decembra, da se za odgovornega urednika glasila "GLAS ZMAJA" imenuje Mayer Marijan.

Uredniški odbor je sklenil, da se zaenkrat sestane vsaj tri dni po izidu glasila, ga oceni, na to pa razpravlja o vsebinski zasnovi naslednje številke.

My

VAM JE VŠEČ ?

Prejeli ste januarsko glasilo, prvo v tem letu. Upamo, da bo po vsebinski strani zanimiva in pestra, bolj nestrpno pa pričakujemo odmev na spremenjeno prvo stran, ki se zaradi nove oblikovne rešitve bistveno razlikuje od prejšnjih.

Želimo slišati vaše mnenje!

pet minut za pogovor

Silvestrov večer. Zmaj se je pogreznil v temo in tišino. Le v vratarnici je gorela luč. Jože ŠPOLAR, vratar iz delovne organizacije VARNOST je bil na delovnem mestu. In takrat, ko smo si v krogu domačih in znancev doma ali po lokalih v trenutku, ko je ura odbila polnoč, zaželeli vse najboljše, si je Jože Špolar sam sebi voščil srečno novo leto.

V trenutkih odmora med obveznimi rednimi obhodi je stopil v vratarnico in prisluhnil radijskemu sporedu. Čas je tekel, misli so mu uhajale domov k družini, vsem domačim in pogledoval je na

uro. Včasih človeka malo stisne, v svoji notranjosti se pojavijo čudni občutki, ko slišiš odštevanje minut in sekund, da se prevesi leto. Čas se zgosti. Kasneje, po polnoči, ko začnemo ure prištrevati, nastopi sprostitiv. Tako je Jože dočakal novoletno jutro, tiho, mirno, pusto in prazno, ko je hitel domov v Dobre polje.

Štirideset kilometrov vožnje vsak drugi dan, pravzaprav vsak drugi večer. Vsako drugo noč od 18. do 6. ure. Čas kaj hitro mineva. Komaj zadnji delavec popoldanske izmene zapusti tovarno, že opravi obhod. Pregleda, če je vse pogasnjeno, če je voda povsod zaprta in podobno. Ob dveh zjutraj že vklopi prvi stroj, ob tretji še druge, medtem že pripeljejo kruh, kaj kmalu še mleko. Nastopa delovno jutro, prihajajo pa že prvi delavci. In ko se stroji začno vrteti s polno močjo in ko jutranji delovni utrip preplavi celot-

no tovarno, Jože zapusti vratarnico in odhiti domov.

Jože Špolar je naš najstarejši vratar v Stegnah. Po stažu v Zmaju. Doživel je že mnogo menjav svojih kolegov. Bil je prvi... in je še danes.

My

Uresničevanje svobodne menjave dela

Že v prejšnji številki glasila v članku o samoupravnih organiziranosti smo se dotaknili vprašanja o urejanju medsebojnih razmerij med delavci delovne skupnosti in delavci temeljnih organizacij v okviru postopka za sklenitev samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih; zdaj je postopek obravnave tega sporazuma pri kraju in na vrsti je odločanje. V javni razpravi smo se seznanili z bistvenimi vsebinskimi rešitvami in nekaterimi drugimi vprašanji medsebojnih odnosov.

Idejnopolitična izhodišča in pravne osnove za oblikovanje odnosov v takoimenovani svobodni menjavi dela, daje že ustava SRS iz leta 1974, zlasti pa zakon o združenem delu in nov republiški zakon o skupnih osnovah svobodne menjave dela iz leta 1979, veliko smernic pa je tudi v kongresnih dokumentih Zveze sindikatov Slovenije, ZSMS pa tudi v sklepih Republiške konference SZDL Slovenije.

V članku poskušam osvetliti nekatere od teh osnov, zato da bi ob praktični uporabi sklenjenega samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih neprestano preverjali rešitve postavljene v samoupravnem sporazumu ter jih dograjevali in izpopolnjevali. V osnovi delo delavcev v delovni skupnosti ne-

posredno ali pa posredno prispeva k ustvarjanju nove vrednosti in se odraža v dohodku temeljne organizacije, s tem pa povečuje družbeno produktivnost dela in prispeva k razvoju družbe kot celote.

Prav s tega vidika imamo delavci v delovni skupnosti pravico do takega družbeno ekonomskega položaja kot delavci v temeljnih organizacijah; za uresničevanje te pravice pa že iz ustave izhaja kot oblika uveljavljanja - svobodna menjava dela; v resnici ni to nič drugega kot oblika skupnega dela in delovanja in seveda ustvarjanja nove vrednosti; postavljati meje med delovno skupnostjo in temeljnimi organizacijami glede na različnost organiziranja, to je povsem neutemeljeno, pa tudi

Novoletnih praznikov je konec

škodljivo. Zato seveda ni mogoče teh odnosov zasnovati na nekih pogodbenih ali podobnih principih ali pa celo uveljavljati opravljanje

določenih storitev po tržnem delovanju; iz samega bistva stvari izhaja, da je tak odnos mogoče zasnovati le na podlagi sporazumevanja in dogovarjanja,

saj gre vendarle za to, da na takem odnosu zasledujemo določene cilje združevanja oz. zadovoljevanja osebnih in skupnih potreb in interesov.

Zakon o združenem delu v osnovi ureja najpomembnejša vprašanja družbeno ekonomskih odnosov med delavci delovne skupnosti in delavci temeljnih organizacij in nalaga urejanje teh odnosov s samoupravnimi sporazumi.

Ker zakon o združenem delu v podrobnostih ne ureja vprašanja svobodne menjave dela, je bilo potrebno s posebnim republiškim zakonom urediti določene skupne osnove teh odnosov, to pa pomeni, da bo potrebno za posamezna področja uresničevanja svobodne menjave dela sprejeti še druge predpise. Svobodna menjava dela se uresničuje s samoupravnimi sporazumevanjem, v ta namen se tudi združuje delo in sredstva. Zakon o skupnih osnovah svobodne menjave dela ureja le skupne prvine teh odnosov med udeleženci svobodne menjave dela, načela za urejanje medsebojnih razmerij ter načela za samoupravno

organiziranje udeležencev v svobodni menjavi dela.

S samoupravnim sporazumom urejamo zlasti vrsto del, ki jih opravlja delovna skupnost, temeljne pogoje o številu in strokovni usposobljenosti delavcev, ki jo terja opravljanje dogovorjenih del, osnove in merila za pridobivanje celotnega prihodka oz. dohodka delovne skupnosti, režim delovnih sredstev v uporabi in razpolaganju delovne skupnosti, pravice, ki jih ima delovna skupnost glede opravljanja del in uporabe sredstev v zvezi s tem, odgovornost delovne skupnosti za opravljanje del, način reševanja medsebojnih sporov in drugo.

Samoupravni sporazum z gornjo vsebino je šel skozi poprejšnjo obravnavo, predloge in pripombe, ki so bile dane na osnutek, je delavski svet v veliki večini upošteval. Na podlagi tega je delavski svet delovne organizacije na svojem zasedanju dne 27.12.1979 določil predlog samoupravnega sporazuma, o katerem bomo odločali v teh dneh na zborih delavcev.

Z uveljavitvijo tega samoupravnega sporazuma bomo začeli z uresničevanjem svobodne menjave dela, z združevanjem dela in sredstev znotraj delovne organizacije zaradi skupnega ustvarjanja in razporejanja dohodka v zvezi z zadovoljevanjem določenih potreb in interesov zaradi uveljavljanja novih družbenoekonomskih odnosov v združenem delu.

J.S.

Parola za težko leto 1980:

ZAPOSLOTITI MORAMO VSE ZAPOSLENE!

Konec zadnjega delovnega dne smo proslavili v okrašeni jedilnici

Poslovili smo se od leta 1979

Prvi mesec novega leta se že izteka. Pred nami je januarsko glasilo in prav je, da zabeležimo, kako smo se poslovili od starega.

Iz tehtnih vzrokov, med katerimi velja omeniti tudi dvoizmen-sko delo v proizvodnji, smo tudi lani imeli 31. decembra prosto oziroma že doprinese delovni dan. Zato pa je bil petek tisti zadnji dan, ko smo si delavci med seboj zaželeli vse najboljše v novem letu. Poskrbeli smo tudi za praznično vzdušje ob izteku leta, okrasili novoletni smreki v proizvodnji in jedilnici in dodali dekoracijo.

Namesto tradicionalnega novoletnega sestanka pod smreko v proizvodnji, smo letos posedeli v jedilnici in s kratkim priložnostnim programom, s katerim so novoletne čestitke popestrili

mladinci, začeli točno ob 12. uri. Bil je prijetno in veselo, ko smo si nazdravljali za novo obdobje, iz blagajne sindikata pa smo dobili prispevek za skromno okrepčilo.

Lahko ob koncu zapišemo, da je za slovo ob izteku leta manjkala le glasba v jedilnici in morda nam bo do konca letošnjega leta le uspelo predramiti naše ozvočenje.

My

Pred leti smo v našem glasilu imeli stalno rubriko z naslovom "Vprašajte - odgovorili bomo" in ki je po vsebinski strani dosegala določen namen. Vendar je po letu dni usahnila, ker je imela pomanjkljivost v tem, da je v eni številki vsebovala vprašanje, šele v drugi pa odgovor. Morda - o tem naj bi razmislili tudi člani uredniškega odbora, bi kazalo takšno rubriko z novim ustreznim naslovom obnoviti in sicer tako, da bi bil v isti številki na uredniku dostavljeno vprašanje podan takojšen odgovor.

RAZMISLITE !

Sestav samoupravnih in družbenopolitičnih organov

Na uredniškem odboru smo se dogovorili, da tokrat objavimo sestav samoupravnih in družbenopolitičnih organov. Marsikdaj v danem trenutku ne vemo ali se ne spomnimo, kdo in v katerem svetu, odboru ali organizaciji nas zastopa. Zato je prav, da na tem mestu objavimo celoten pregled.

DELAVSKI SVET DELOVNE ORGANIZACIJE

MAYER Marijan, predsednik
ČULK Peter
GALI Ema
KREK Tončka
RETAR Kati
NOVAK Ciril
ALIBEGOVIČ Fadil
BARATAČ Vinko
MEDVED Marija
PEČNIK Gabrijel
BABIČ Draga
SREBOTNIK Franc
VALENTAK Marija

IZVRŠILNI ODBOR DELAVSKEGA SVETA DELOVNE ORGANIZACIJE

MRAVLJA Albina, predsednik
SAVIČ Stane
TRATNIK Janez
ŽAGAR Anton
BUTKOVIČ Martin
JOVANOVIČ Milivoj

ODBOR SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE DELOV- NE ORGANIZACIJE

CERAR Franc
DRNOVŠEK Andreja
MARTINEC Marjan
GROŠELJ Oto
LAVRIČ Nežka
ŠTIH Milan
BOBNAR Olga
ZADEL Peter
ZOREC Alojzija

DELAVSKI SVET TOZD BATERIJE LJUBLJANA

ŠRIBAR Slavica, predsednik
MAYER Marijan
PUSTAVRH Božo
GERDINA Anton
PODGORELEC Angelca
VEZJAK Franc
KENDA Terezija

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTRO- LA TOZD BATERIJE

JERIHA Metod, predsednik
SOTLER Angela
DRČAR Jernej
BALANTIČ Vera
GROŠELJ Oto
KERZNAR Marija
RUS Marija

DISCIPLINSKA KOMISIJA TOZD BATERIJE

ERBEŽNIK Lado, predsednik
BOLTA Janez
KOJIČ Zora
MIKLAVEC Stanka
HASANAGIČ Seveda
MUHIČ Vinko
KRIŽNAR Bogomir

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD BATERIJE

JEŽ Zdravko, predsednik
SIRNIK Alojz
ŠTIGLEC Franjo
GERBEC Jana
VELIKONJA Darko

KOMISIJA ZA SPREMLJANJE IN URESNIČEVANJE DELITVE PO DELU TOZD BATERIJE

ŠTIRN Viktor
ŽAGAR Anton
LEMUT Tilka
SREBERNJAK Ivanka
PETERLIN Milena

DELAVSKI SVET TOZD SPECIALNE BATERIJE ŠENTVID

ALIBEGOVIČ Fadil, predsednik
BAVDEŽ Matjaž
GORIŠEK Fani
PLANINŠEK Joži
JERIN Andreja
MEDVED Marija
MEDVED Ivan

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA TOZD SPECIALNE BATERIJE

JOVANOVIČ Milivoj, predsednik
PEČNIK Gabrijel
KLEMENČIČ Rozalija
ZORC Alojzija
BOBNAR Olga
ŠTRUS Marija
MEDVED Alojz

DISCIPLINSKA KOMISIJA TOZD SPECIALNE BATERIJE

JOVANOVIČ Marija, predsednik
MRZELJ Anton
KUTNAR Alojzija
RESNIK Vilma
DUŠA Štefanija
TURK Jože
SUŠIČ Bogomir

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TODZ SPECIALNE BATERIJE

KRAŠEVEC Miro, predsednik
GRABLJEVEC Pavla
KRISTAN Jožica
MOSTAR Nada
ULČAR Franc

KOMISIJA ZA SPREMLJANJE IN
URESNIČEVANJE DELITVE PO DELU
TOZD SPECIALNE BATERIJE

ZADEL Peter
GRDEN Franc
MEDVED Marija
ZOREC Alojzija
PEČNIK Gabrijel

KOMISIJA ZA INOVACIJE

ZALETEL Peter
MIHELČIČ Bogomir
ČOPE Rado
ALIBEGOVIČ Fadil
PRIMOŽIČ Bojan
MRAVLJA Albina

KOMISIJA ZA SPREMLJANJE IN
URESNIČEVANJE ZAKONA O ZDRU-
ŽENEM DELU

JAKOMIN Milan, predsednik
MRHAR Franc
MAYER Marijan
VRČEK Anka
JERIHA Metod
MOHORKO Venčeslav
FRANCELJ Rudi
MATJAŽ Tanja
STRMOLE Ignac
ČOPE Rado
SMOLIČ Franc
SLIBEGOVIČ Fadil

KOMITE ZA LJUDSKO OBRAMBO IN
DRUŽBENO SAMOZAŠČITO NA
LOKACIJI STEGNE 23

SMOLIČ Franc, predsednik
KRANJAC Zdenko
PRIMOŽIČ Bojan
MAYER Marijan
JAKOMIN Milan
KONČAN Jure
MRHAR Franc
MATJAŽ Tanja
OROŽIM Tone

SEKRETARIAT OSNOVNE ORGANI-
ZACIJE ZVEZE KOMUNISTOV
TOZD BATERIJE LJUBLJANA

MRHAR Franc, sekretar
KRANJAC Zdenko
MAZI Branko
VEZJAK Franc
MAYER Marijan

SEKRETARIAT OSNOVNE ORGANI-
ZACIJE ZVEZE KOMUNISTOV
DELOVNE SKUPNOSTI

MATJAŽ Tanja, sekretar
KOCMAN Marija
OROŽIM Tone
ZALETEL Peter
SMRDEL Aleš

IZVRŠNI ODBOR OSNOVNE ORGANI-
ZACIJE SINDIKATA TOZD
BATERIJE LJUBLJANA

MOHORKO Venčeslav, predsednik
DRČAR Jernej
BALANTIČ Vera
ŠKOF Marija
MUHIČ Vinko
TRDIN Ana
ŠRIBAR Slavica
Nadzorni odbor:
ERBEŽNIK Lado
ŠTIRN Viktor
MIKLAVEC Stanka

IZVRŠNI ODBOR OSNOVNE ORGANI-
ZACIJE SINDIKATA DELOVNE
SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

FRANCELJ Rudi, predsednik
NOVAK Anica
KOLAR Slavica
MARTINEC Marjan
KELBIČ Janja
FERKULJ Amalija
SREBOTNIK Franc

Nadzorni odbor:
ANTONČIČ Slavko
PODRŽAJ Zlatko
KRISPER Brigita

IZVRŠNI ODBOR OSNOVNE ORGANI-
ZACIJE SINDIKATA TOZD
SPECIALNE BATERIJE ŠENTVID

STRMOLE Ignac, predsednik
PUŠ Majda
GAMZE Anica
MATIČ Silva
BAVDEŽ Matjaž
ŠTRUS Marija
ULČAR Franc

KONFERENCA OSNOVNIH ORGANIZA-
CIJ SINDIKATA DELOVNE
ORGANIZACIJE

JAKOMIN Milan, predsednik
NOVAK Anica
STRMOLE Ignac
MOHORKO Venčeslav
FRANCELJ Rudi

Z zbora delavcev TOZD Baterije

Je naša odsotnost z dela vselej upravičena?

Ker so izostanki z dela problem naše širše družbene skupnosti je prav, da o tej problematiki seznanimo člane našega kolektiva tudi preko našega glasila.

Vsak dan imamo priliko preko sredstev javnega obveščanja poslušati o tem, kolikšne ekonomske izgube predstavljajo bolezenski izostanki v posameznih delovnih organizacijah. Mislim, da ne bo odveč, če o teh problemih razmislimo, kako pa je to pri nas?

Strokovna služba že več let pripravlja analize absenti-zma oz. bolniškega staleža. Ugotovitve res niso tako "pesimistične" kot v nekaterih delovnih organizacijah v naši državi, pa vendar se moramo zamisliti tudi ob obstoječih ugotovitvah pri nas. Pomislimo, kaj pomeni za našo delovno organizacijo izostanek 86.460 delovnih ur v času od januarja do novembra 1979!

Razumljivo je, da tudi v 429 članskem delovnem kolektivu brez izostankov ne more biti, lahko pa bi morda vplivali na to, da bi se odstotek odsotnosti zmanjšal. Res tam, kjer je razlog resnična bolezen, na to ni mogoče vplivati in prav to želimo doseči, da v tem odstotku odsotnih zaradi bolezni ostanejo res samo upravičeno. Le odnos vsakega

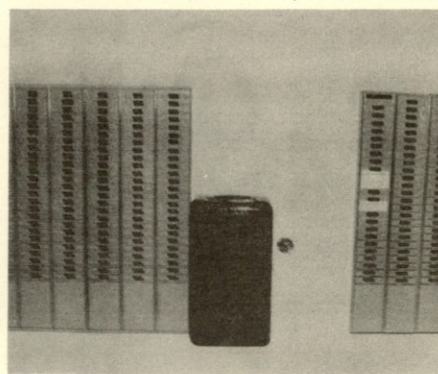
izmed nas do te problematike s prisotnostjo delovne zave-sti bo pomagal tudi k zmanjšanju dosedanjih takih odsotnosti. Znatno pa bi k temu pripomogli tudi naši medsebojni odnosi, ki pa tudi vedno niso najbolj urejeni. Dajmo poskusiti tako, da bomo do resnično bolnih sodelavcev posvetili več pozornosti, na tiste pa, ki morda opravičilo za bolezenski izostanek uporabijo za opravičilo tudi za neprihod na delo, ker se v svoji sredini ne počutijo dobro ali pa s tem upravičujejo kak drug razlog.

K takemu razmišljanju nas vodijo praktični primeri. Npr. so delavci, ki svoj bolezenski dopust do 30 dni, kar je v breme delov-

RACIONALIZACIJA ČASA OB PREBIRANJU POKROV

- Koko ti pa rata brat roman?
- Sej pod prstom čutim, kera je slaba in za nč.

BITI PRISOTEN ALI ODSOTEN ???

To je vprašanje, staro že leto in pol.

Pripis: morda se bo našel nekdo, ki bo z napisi označil namen levih in desnih predalčnih panojev za kartice o prisotnosti.

ne organizacije v celoti izkoristijo, tega kombinirajo z nekaj dnevi svojega rednega dopusta, potem pa se pojavi spet z novim bolezenskim dopustom. Zakaj se torej mi sami in tudi pristojne zdravstvene službe, izogibamo pristojnih zdravniških komisij, katerih naloga je predvsem pravilno ukrepati in odločati v korist bolnika!? Morda ostane prav iz takega razloga neozdravljena bolezen razlog za nadaljnje obolevanje oziroma nadaljnje izostanke. Torej bodimo kritični tudi do svojega zdravja, ki je po definiciji svetovne zdravstvene organizacije stanje popolne fizične, duševne in socialne blaginje.

Andreja Drnovšek

Pripis urednika!

Gornja tema je izredno zanimiva, podatki pa v toliko zaskrbljujoči, da bo treba o njih razpravljati na različnih nivojih.

Vsekakor bomo o tem spregovorili še v prihodnji številki in osvetlili problem še z drugih zornih kotov.

Nov način pakiranja

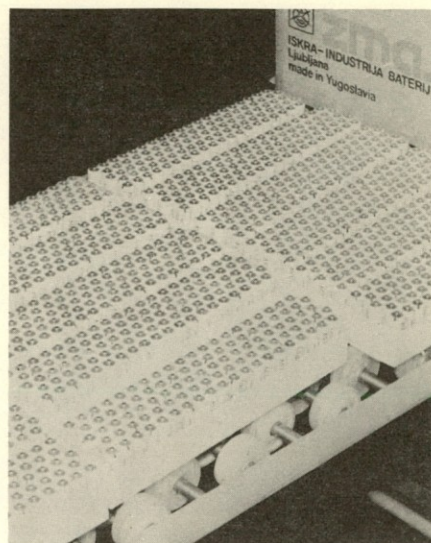
Že takoj z novim letom se je pojavila novost pri embalaranju baterij R 6. Dosedanji način pakiranja baterij v škatlice po štiri komade in 25 škatlic v eno envelopo je zamenjal nov postopek pakiranja v krčljivo folijo, kakršnega že poznamo pri ostalih baterijah, ko pakiramo po 10 ali 20 baterij. V tem primeru pa gre za pakiranje 100 baterij hkrati na kartonskem pladnju z nekoliko višjimi stranicami, kot pri drugih.

Vprašanje o prihranku, produktivnosti, smiselnosti in ne nazadnje tudi sprejem na tržišču se pojavljajo kar sama od sebe. Nanje pa so v tem trenutku skušali odgovoriti delavci iz priprave dela, razvoja in prodaje.

KRANJAC Zdenko: Uvedba pakiranja v krčljivo folijo

baterij R 6 sodi v širši sklop prizadevanj, za zmanjšanje stroškov na enoto baterije. Odločitev sloni na izračunu, ki kaže prihranek cca 70 milj. starih din letno, s pokritjem investicije v novi pakirni stroj. Poleg stroškovnega ni za zanemariti estetski vidik poenotenega pakiranja, ki je s tem vsekakor dosežen. Naj zaključim z željo, da se v letu, ki je pred nami vključi čim širši krog zaposlenih z idejami ali rešitvami, ki bi omogočile cenejšo ali funkcionalnejšo proizvodnjo, kar bi imelo neposreden odraz v direktnem ali indirektnem povečanju dohodka.

SREBOTNIK Franc: Ideja za omenjeno embalaranje je bila dana že več kot pred dvema leti. Takrat smo pričeli em-

Baterije R 6 pakirane po 100 komadov tik pred vlaganjem v embalažne kartone.

balirati v folijo baterije R 14, R 20 in 3R 12. Embalaranje baterij R 6 ni prišlo v poštev zaradi nasprotovanja marketing službe (bojazen na reakcijo trga). Zaradi nenehnega dviganja cen surovin in baterijskega materiala je v lanskem letu embalaranje R 6 v folijo zopet postalo aktualno. Po odločitvi kolegija v aprilu 1979, da preidemo pri R 6 na embalaranje v folijo, smo šli v realizacijo naloge. Naloga se je zavlekla do konca leta 1979 zaradi dobavnih rokov embalarne linije iz "Belišča". Obstoja le še bojazen, kakšen bo odziv s trga zaradi že navedenega pakiranja baterij po 100 komadov.

AZINOVICH Stojan: Kot vsaka novost je tudi ta povzročila določena skeptična mnenja o prednosti. Kako bodo kupci oziroma trgovci reagirali, na ta način pakiranja baterij, je težko reči v tem trenutku. Nekaj negodovanja verjetno bo, kar pa ne bo pretehtalo prihranka v sami proizvodnji, ki bo dosežen z novim načinom pakiranja.

Pakiranje baterij R 6 v krčljivo folijo je z novim letom spremenilo zaključne faze dela na liniji.

Ni znano, kaj je napeljalo nekdanje izdelovalce baterij, da so za svojo tovarno poiskali ime v grški mitologiji. Res pa je, da je elektrika s svojimi prvimi koraki vzbujala bolj strah kot veselje in da je nova skrivnostna sila dala slutiti mnogo nevarnosti. Tudi baterija je vsebovala elektriko in zato naj bi po vsej verjetnosti že samo ime vzbujalo zastrašeno spoštovanje, ki so si ga takratni "botri" sposodili od velike pošasti z devetimi glavami, ki je živela v močvirju Lerna pri Argosu vse dotlej, dokler je Herakles, odet z levjo kožo in s kijem v roki ni dokončno premagal. Bila je HIDRA.

HIDRI, ki se je pojavila v Ljubljani leta 1923, so sojenice namenile kratko življenje. Preživele so jo baterije in čez štiri leta ostale brez imena. Lernejska kača je bila dokončno mrtva. Zanj je bilo treba najti ustrezno nadomestilo in tako se je v mesecu juliju leta 1927 pojavil baterijski ZMAJ, naslednik HIDRE. Tudi Zmaj predstavlja v pravljicah pošast, ki je največkrat podobna velikanski kači s kremplji, krili in več glavami in običajno tudi v

slovenskih pravljicah predstavlja utelešenje sovražnih sil in le pri Kitajcih simbol sreče.

ZMAJ so leta 1927 poimenovali tovarno baterij, tovarno, ki je s svojimi izdelki ponujala ljudem uporabo tiste skrivnostne sile, ki so jo z eno besedo pojmovali kot elektriko. ZMAJ pa se je pojavil tudi na vsaki bateriji kot ime in kot žival, prilično naturaliziran z eno glavo in odprtim gobcem, iz katerega so švigale tri ognjene strele.

Čas pa je tekkel dalje in ZMAJ kot upodobljena žival, je v štirih desetletjih doživljal razne spremembe, popačenja, skratka različne stilizacije in na kraju je predstavljal le še črko Z z nakazanim gobcem, puščico ob repu in različnim številom izrastkov, ki naj bi predstavljali nekdanja krila.

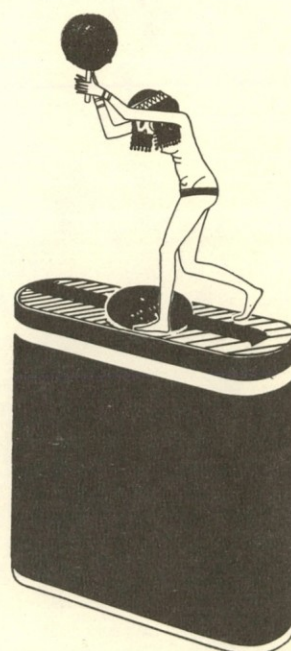
Leta 1968 je v Zmaju zavel nov veter, nov napredek. Tudi sam Zmaj, so rekli takratni možje v komisiji, je treba posodobiti, na novo stilizirati in da bo kot tak predstavljal simbol napredka v tovarni. Takrat pa so nekoč

Povratak Lernejske kače

naturalističnega Zmaja tako močno oskubili, posodobili in stilizirali, da je ostal le še gola črka Z, ki so ji na zgornjem kraku dodali majhen izrastek navzdol, da bi nakazoval odprt gobec nekdanjega Zmaja.

Tedaj pa se je zgodila nekaj nepričakovanega. Črko Z so nalepili na okroglo baterijo in po nerodnosti nekoga v komisiji, je ta baterija padla po mizi. Črka Z se je prelevila v črko N. To pa je postalo nevzdržno, saj tako močno "predelan" Zmaj, ni bil niti najmanj podoben samemu sebi in kot takšen neuporaben. To se je zgodilo nekega večera v sobi vodje prodaje. Pisali

smo 3. september leto 1968. Ta večer so simbol Zmaja in njegovo pravico do obstoja dokončno pokopali. Zakopali so jo sto klafter pod zemljo, težko skalo so zavalili nanjo, bi rekel Ivan Cankar.

Beseda Zmaj kot ime tovarne je ostala. Pojavil pa se je nov zaščitni znak v obliki kroga, v katerega sta se z leve in desne zajedala simbola plus in minus polov istosmernege toka kot vira električne energije. Takratni oblikovalci so trdili, da je nov znak sodoben, tehnično razumljiv, enostaven in prikladen za vse proizvode naše tovarne.

Ko pa se je ZMAJ vključil v sestavljeno organizacijo združenega dela ISKRA, smo dodali k našemu znaku še znak ISKRE. Začela so se lomiti kopja različnih sil ob pogledu na dva simbola, ki sta si ob napisu ZMAJ stala drug ob drugem. Končno je toliko oprevani znak s plusom in minusom zbledel in se pogreznil v zgodovino. Ostal je napis ISKRA - ZMAJ z znakom ISKRE.

Sama beseda ZMAJ se je obdržala in še danes spominja na tisti figurativni Zmaj, ki je bil desetletja simbol naših baterij. Ne moremo pa mimo zapisa, da je tudi sama beseda ZMAJ doživljala močnejše ali šibkejše pretrese. Ko so se lani pojavili osnutki nekkih novih zmajčkov različnih kreativnih variant, izmed katerih bi bilo treba izbrati eno, je bilo slišati misel oblikovalcev, da ob pogledu na takega zmajčka sploh ne

Cenik za sodelavce glasila

Delavski svet delovne organizacije Zmaja je 26. decembra 1979 sprejel sklep o ceniku in navodilu za obračun honorarjev za sodelavce glasila Glas Zmaja.

Pravico do avtorskega honorarja objavljenega prispevka imajo vsi delavci Zmaja, upokojenci ter zunanji sodelavci.

Ne honoriramo čestitke, zahvale, zapis o gibanju članstva in številu zaposlenih, o rojstnih dnevih, ponatise iz drugih časopisov in sestavke, ki niso bili pisani za glasilo, ampak druge namene npr. poročila, sklepi brez komentarja, govori in podobno.

Honoriramo:

- vrstica članka (8 cm kolona)	1,00 din
- podpis pod sliko (opis)	1,50 din

- vrstica uvodnika (1 stolpec)	3,00 din
- kratka novica (vsaj 5 stavkov)	15,00 din
- vrstica pesmi - verz	2,00 din
- izdelava risbe, skice, diagrama, koledarja in slično	30,00 din
- karikature, risane šale (9 cm)	30,00 din
- karikature, risane šale (18 cm)	50,00 din
- križanke (prazno okence)	2,00 din
- fotografija, prirešena, dostavljena	30,00 din

Karikature, risane šale (vici) in križanke morajo vsebovati tematiko Zmaja.

Uredniški odbor lahko določi in razpiše nagrade za pravilne rešitve križank, ugank in podobno. Pri žrebanju sodeluje najmanj tričlanska komisija, ki jo izbere uredniški odbor.

Uredništvo

bi bilo treha napisati imena ZMAJ. Ali naj bi novi zmajček pogoltnil Zmaja in kasneje še sam propadel, kot tisti v letu 1968.

Zmaj je v svojem več kot pol stoletnem obstoju postal pojem baterije. Previharil je različna obdobja, v katerih se je izmaličeval emblem. Spomin na nekdanjega baterijskega zmaja je obledel, vendar ni ostal pozabljen. Iz globokih zaprašenih predalov se je tokrat pojavil na prvi strani našega glasila. Kajti glas zmajevcev v svoji pisani

besedi je Glas Zmaja in tako se zmaj in napis ob njem pojmovno dopolnjujeta. Naše glasilo je tako v celoti dobilo svoj pravi smisel tudi v nazivu, ki mu pripada. In prav je tako?!

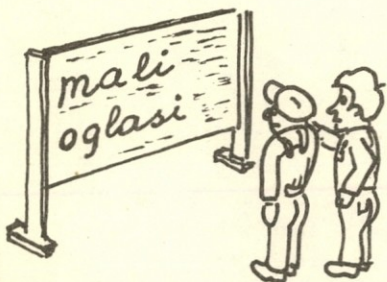
My

Dve volilni konferenci ZK

Osnovni organizaciji Zveze komunistov TOZD Baterije Ljubljana in delovne skupnosti skupnih služb sta izvedli svoji volilni konferenci in sicer OOKZ TOZD Baterije dne 17.12.1979 in delovne skupnosti dne 19.12.1979.

Osnovni organizaciji sta pregledali svoje delo v preteklem obdobju. V razpravah so člani Zveze komunistov ugotavljali, da se je osnovna organizacija redno sestajala in obravnavala vso tekočo problematiko tako v proizvodnji kot v delovni skupnosti. Razprave na obeh osnovnih organizacijah so bile podobne, saj je delo komunistov v TOZD in delovni skupnosti tesno povezano, nanaša pa se na

Iščemo izvajalca zidne konzole ali podstavka za tisto okroglo pozlačeno reč, ki je naslonjena na zid ob vhodu v Zmaja.

Interesent naj se javi pod geslom: "1. november".

Mogoče ima kdo doma in lahko pogreša uporaben umivalnik za v sobo v kleti. Dotok in odtok je bil instaliran že ob selitvi.

Ob ponudbi navedite geslo: "Leto in pol čakanja".

boljše poslovanje delovne organizacije kot celote. Iz tega izhaja tudi dobro sodelovanje med obema osnovnima organizacijama. Ugotavlja pa se, da je bilo premalo časa posvečenega izobraževanju članov Zveze komunistov, pa tudi mladine, saj se iz vrst

mladih kadrujejo novi komunisti. Precej besed pa je bilo namenjenih tudi naši novi samoupravni organiziranosti, sprejemu novih samoupravnih splošnih aktov, delegatskemu sistemu itd.

Obe osnovni organizaciji bosta izdelali svoje akcijske programe za tekoče leto ter tudi za naslednje srednjeročno obdobje, o tem bomo kaj več zapisali v prihodnji številki glasila. M.K.

Naši štipendisti

V Zmaju imamo deset štipendistov, ki redno študirajo. Naš "naraščaj" dobiva znanje na naslednjih šolah:

- Poklicna:

GRABNAR Boris, orodjar, III. letnik, TOZD Baterije Lj.

KRISPER Anton, strugar, I. letnik, TOZD Baterije Lj.

RISTEVSKI Ljubo, ključavničar, I. letnik, TOZD Baterije Ljubljana.

- Srednja tehniška - strojna smer

BESAL Igor, IV. letnik, delovna skupnost skupnih služb,

BUTKOVIČ Samo, II. letnik TOZD Specialne baterije

KUHELJ Jože, I. letnik, delovna skupnost skupnih služb
TOFANT Samo, I. letnik, delovna skupnost skupnih služb

- Elektro fakulteta

DREMELJ Jože, I. letnik, TOZD Specialne baterije

- Ekonomska fakulteta

JAKOMIN Marta, II. letnik del.skupnost skupnih služb

- Pravna fakulteta

KASTELIC Daria, absolvent, del.skupnost skupnih služb.

Srednjo šolo obiskuje torej sedem štipendistov, fakulteto trije, od teh za:

- TOZD Baterije Ljubljana, trije na poklicni šoli
- TOZD Specialne baterije Šentvid dva (eden na srednji šoli in eden na fakulteti)
- delovno skupnost skupnih služb pet (tri na srednji in dva na fakulteti).

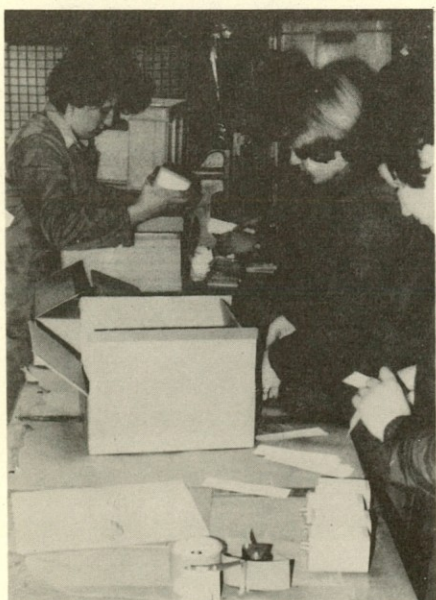
Že dalj časa si prizadevamo, da bi pridobili več kandidatov za štipendije na poklicni in ekonomski srednji šoli, pa nam to ne uspe, ker so več let v Sloveniji to najbolj iskani poklici.

M.B.

Baterija 4R 25

V prvi polovici decembra so štiri delavke iz TOZD-a Specialne baterije Šentvid v ljubljanskem obratu etiketirale baterije 4R 25. Pozornost in zanimanje so vzbudile baterije same in etikete s podatki v nemškem jeziku. Da bi kaj več zvedeli o teh baterijah, namembnosti in kupcu smo zaprosili za boljše informacije vodjo komercialnega področja tov. Vukašinoviča, ki je dejal:

Baterija 4R 25 je naš glavni in lahko rečemo do letošnjega leta tudi edini izvozni izdelek, ki nam omogoča ustvarjanje deviz za potrebe uvoza. S tem izvozom si ne zagotavljamo v celoti uvoza, toda izpolnjujemo minimalno obveznost, ki je postavljena pred delovno organizacijo Zmaj, kot pasivcem na zunanjetrgovinskem področju, ki mora stre-

Pripravljanje baterij za izvoz

meti za tem, da bo v bodoče krila svoje potrebe uvoza v celoti z izvozom.

In ravno ta osnovni cilj delovne organizacije bo možno doseči v pretežni meri z večjo proizvodnjo baterij 4R 25 in s tem s povečanim izvozom.

V letu 1979 smo to baterijo izvažali v ZR Nemčijo in ob koncu leta smo izvozili prvo poskusno serijo v Švico.

V letošnjem letu pa bo temeljna organizacija v Šentvidu to baterijo, ki jo proizvaja, izvažal ravno tako v ZR Nemčijo in Švico. Iščemo pa možnost izvoza tudi na druga konvertibilna področja.

Še ena pomembna informacija v zvezi s to baterijo je, da smo se v planu za leto 1980 obvezali, da bomo to baterijo skušali prvič letos plasirati na domačem tržišču. Za to se morajo ustvariti tudi pogoji - oziroma ustvariti potrošnika - svetilko, ki je na našem tržišču ni. Baterija se uporablja predvsem za cestno signalizacijo, kampiranje in druge podobne potrebe. Zato moramo naše domače tržišče oskrbeti prej s svetilkami, ki jih potrebujemo za različne namene in ki bodo zahtevale uporabo ravno te - baterije 4R 25.

Milan Vukašinovič

V januarju največkrat slišimo o Zmaju. O ljubljanskem namreč in to v času Sejma mode...

Tudi takšni smo

Veliko si želimo novega. Želimo si, da bi izboljšali naš družbeni standard na področju letovanja, dostikrat pa se niti malo ne potrudimo, da bi ohranili tisto kar že imamo. To se je že odrazilo v času naših poletnih letovanj v Savudriji, pa tudi našega prijetnega bivališča na lepi planini Uskovnici ne zapuščamo ko odhajamo domov tako, da bo naš naslednik vesel in zadovoljen nastopil svoj zasluženi oddih v tej prijazni koči. Mislim, da ne bo odveč, da le opozorimo na to, da je treba bivališče, kjer smo preživeli pa če tudi le en dan, za seboj urediti, da ne bo naš naslednik že prvo uro ko naj bi nastopil oddih začel "garati" in pospravljati za svojim predhodnikom.

Pa brez zamere za to kratko notico. Saj nikakor ni namenjena tistim, ki znajo spoštovati tudi našo skupno lastnino, za tiste, ki pa jim je to odveč, pa tudi te vrstice ne bodo odveč.

A. Drnovšek

Za seboj nisem nič pospravil. Računam na tebe, ker začenjšaš šele prvi dan dopusta...

Lansko leto še vedno s telesnimi poškodbami

Kljub temu, da v novembru lani nismo imeli poškodb pri delu, je bila skupna pogostost nesreč v letu 1979 - 6,3 %, kar je za en odstotek več kot znaša povprečje v elektroindustriji SR Slovenije.

Preteklo leto se je pričelo z alarmantnim številom in težo nesreč pri delu, tako, da slabih rezultatov varnosti nismo uspeli popraviti do konca leta. Glavni vzrok nesreč: neopučenost o delu oziroma nepoznavanje nevarnosti smo v večjem delu uspeli odstraniti, vendar pa nam še naprej ostaja kršitev predpisov o varnosti ter nediscipliniranost in podcenjevanje nevarnosti kot vzrok, ki povprečno vsak mesec zahteva najmanj dve poškodbi pri delu.

TOZD Specialne baterije Šentvid le dve nesreči v zadnjem letu

Podatek, da je bilo v preteklem letu poškodovanih več kot 6 % delavcev naše delovne organizacije je tem večji, če vemo, da sta se poškodovala v Šentvidu le dva delavca oz. 1,7 % vseh zaposlenih v TOZD-u Specialne baterije.

Pogostost nesreč pri delu v letu 1979:

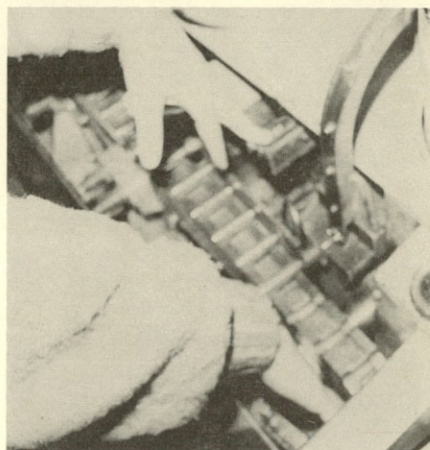
	št. nesreč	št. zaposlenih	pogostost %
OZD Zmaj	27	429	6,3
TOZD 1	18	217	8,7
TOZD 2	2	122	1,7
DSSS	7	90	7,8

V Ljubljani bomo torej morali tako v temeljni organizaciji kot v skupnih službah bolj disciplinirani izvajati svoje delovne naloge, če je seveda naš cilj in pa predvsem cilj odgovornih oseb za izvajanje varstva pri delu t.j. vodilnih in vodstvenih delavcev - zmanjšanje števila nesreč.

DELOVODJE NE SKRBIJO ENAKO ZA VARNOST SVOJIH DELAVCEV

Kot TOZD v celoti, tudi posamezni delovodje v Šentvidu letos blestijo. S precejšnjim številom delavcev sta obe izmeni za izdelavo baterij pod vodstvom Jovanoviča in Baratača opravljali celoletno delo brez nesreče, enako pa velja tudi za vzdrževalce vodje Butkoviča, ki ima kot vemo opravljen republiški strokovni izpit iz varstva pri delu.

V Ljubljani delovodja Gerdina v svoji ločlanski vzdrževalni ekipi v lanskem letu ni imel poškodovanega človeka, medtem ko je imel vodja mehanične delavnice samo eno nesrečo. Ljubljanska proizvodnja baterij je zahtevala največ t.j. 11 nezgod z lažjimi in težjimi telesnimi poškodbami, od teh pa so bile kar tri na stroju PL R 6.

Kapicanje in robljenje členov na strojih PL R6. Delovno mesto, na katerem se še vedno dogajajo nesreče zaradi neizvajanja delovnih obveznosti delavcev.

DELOVNE RAZMERE

Medtem, ko nas podatki o pogostosti nesreč pri delu ne zadovoljujejo, pa lahko govorimo o pozitivnih rezultatih izboljševanja delovnih razmer v preteklem letu.

Vrhub nekaterim začetnim avam je prvo leto dela v

novi tovarni v Stegnah prineslo bistvena izboljšanja delovnih razmer. Tako imamo med drugim zelo solidno urejen transport od osnovnih pešpoti, poti za mehaniziran transport ter odlagalnih mest, pa do urejenega centralnega doziranja depolarizacijske paste, ki nam je omogočilo, da smo izpostavljeno preveliki zapreženosti z manganom, zmanjšali na samo eno delovno mesto. Z novo organizacijo in delovnimi prostori smo odpravili ročno razkladanje depol. paste, ročno nasipanje konvejerskih vozičkov ter ročno polnjenje strojev in doziranja. Večji del reprovromateriala in gotovih izdelkov transportiramo v novih prostorih mehanizirano. Čeprav težave glede skladiščenja niso odpravljene pa se lahko še zelo živo spominjamo razkladanja in skladiščenja rondel, čaš, stročnic in tudi transporta gotovih izdelkov na Šmartinski cesti, ki je bil le nekoliko nad stopnjo manufakturne organizacije dela.

Problem prevelikega ropota ostaja še naprej aktualen in, vendar so nam sedaj že odprte možnosti za sanacijo te nadloge današnjega industrijskega časa, ki je pravzaprav z visoko stopnjo avtomatizacije proizvodnje, vsak dan večja.

Osvetljenost zopet predstavlja tisti del delovnih pogojev v naši organizaciji, kjer lahko govorimo o zelo solidnem stanju, saj umetna osvetljenost vseh delovnih mest ni več le na obveznem nivoju, ki ga zahteva jugoslovanski standard, temveč ga celo nekajkrat prekoračuje.

Kako je pravzaprav s klimo na naših novih deloviščih?

Nekajkratni izpadi toplotne energije, okvare na novih napravah za ogrevanje in prezračevanje ter sam sistem toplozračnega ogrevanja (prej toplovodno-radiatorsko) so nalleteli na ostre proteste precejšnjega dela delavcev. Na drugi strani pa so trikratna merjenja mikroklimatskih razmer, ki jih je opravila pooblašena strokovna organizacija pokazala, da posamezni parametri mikroklimе (temperatura, prepri, vlažnost) niso slabši kot jih zahtevajo ustrezni predpisi.

Očitno smo v našem razvoju delovnih razmer prišli do stopnje, ko nam državni predpisi o minimalnih klimatskih razmerah na deloviščih iz šestdesetih let ne ustreza več. Prerastli smo torej stare potrebe in prišli do trenutka, ko se bomo morali sami (brez posredovanja države) odločati, ali bomo naše delovne razmere še bolj izboljševali, še bolj humanizirali delo in ali smo pripravljeni za to žrtvovati še večji del dohodka. Vedeti je namreč potrebno, da naši stari predpisi zahtevajo minimalne pogoje, ki se morajo zagotoviti delavcem pri delu, ti pa nikakor niso nujno povezani s pojmom popolne udobnosti, h kateri teži vsak delavec. Zagotoviti udobno mikroklimo v velikih, 6 m visokih delovnih prostorih, ki so sicer izredno primerni za organizacijo sodobne proizvodnje, je seveda možno, vendar z izredno velikim vlaganjem energije za zimsko ogrevanje in prezračevanje ter letno hlajenje in prezračevanje. Vso energijo, ki bi jo vložili v udobno klimo bi razumljivo predhodno morali zaslužiti s proizvodnjo baterij, kar pa s sedanjo stopnjo produktivnosti verjetno ne bi uspeli.

Problem klime rešujemo torej v zimskem času s toplozračnim ogrevanjem, kar je sicer manj udobno, pa zato precej ekonomičnejše kot radiatorsko; v poletnem času pa s povečanimi količinami vpihanega zraka zunanje temperature, ki nam delno ohlaja prostore, seveda na račun večje hitrosti gibanja zraka, ki ga nekateri občutijo že kot prepri, vendar, ki nam zamenjuje drage hladilne naprave.

ODPRAŠEVANJE V ŠENTVIDU JE STEKLO

Med gradnjo v Stegnah so tudi delavci v Šentvidu bistveno izboljševali svoje delovne razmere, med drugim so pomožni delovni prostori (garderobe, sanitarija in umivalnice) docela sodobno urejene, pripravljen pa je tudi že prostor za čistilnico zaščitnih sredstev, ki bo morala omogočiti večjo čistočo in higieno na delu.

Prizadevanja rodijo sadove. Urejena umivalnica v Šentvidu.

Desetletne težnje TOZD Specialne baterije po izboljšanju delovnih razmer našim mlinarjem ter prispevku k izboljšanju varstva okolja so

/naslednja stran/

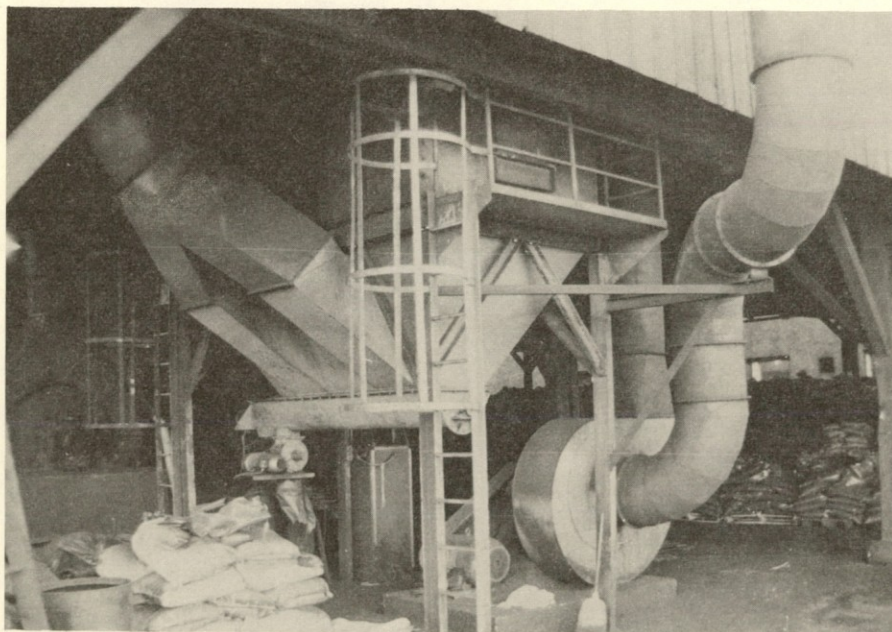
/s prejšnje strani/

lani še vedno s poškodbami

bile uspešno realizirane z zagonom velike odpraševalne naprave na postrojenju za mletje manganove rude. Zadnje meritve so pokazale, da je okolje sedaj praktično popolnoma zaščiteno pred onesnaženjem iz našega obrata, saj koncentracije prahu, ki nam uhaaja, večji del ne dosegajo niti polovice predpisanih vrednosti. Na delovnih mestih na mlinu so respiratorji, kot sredstvo za osebno zaščito proti prahu potrebni le še v izjemnih primerih, tako, da so obolenja dihalnih organov delavcev glede na čas izpostavljenosti preprečena.

Seveda pa v Šentvidu nikakor še nismo uredili takih pogojev dela, ki zadoščajo vsem zahtevam predpisov varstva pri delu ter humanim razmeram na

100 starih milijonov za varstvo okolja. Odpraševalne naprave pri mletju manganove rude.

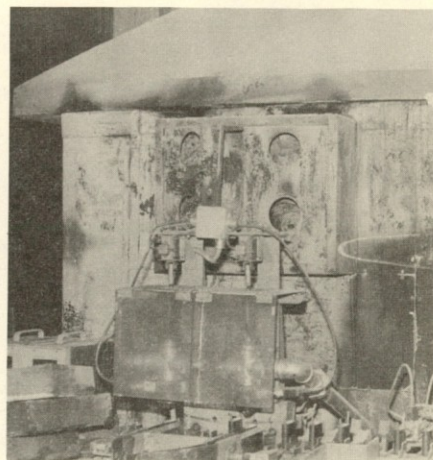

delu. V smeri naslednje etape prizadevanj za večjo varnost smatramo formiranje nove tehnologije za proizvodnjo depolarizacijske paste, ki naj bi izboljšala trenutno najtežavnejše delovne pogoje v organizaciji.

LANI PO EN POŽAR V LJUBLJANI IN ŠENTVIDU

Izvajalne naprave v novih prostorih sicer že delujejo, vendar pa vsi vzroki požara na montažnem stroju 3R 12 še niso odpravljeni, saj požarna varnost vseh naprav za zalivanje s smolo zavisi predvsem od tega ali bodo transportni delavci napolnili kotle s smolo ali pa se bodo le ti zaradi izpraznjenosti vneli.

Na zalivalnih enotah je bilo lani precej začetnih požarov, ki so jih izurjeni delavci takoj na začetku pogasili; požar večjega obsega pa je bil v delavnici za alkalne baterije, kjer so se, kot tudi že na Šmartinski cesti, vneli odpadki proizvodnje alkalnih baterij.

Montažni stroj 3R 12 je še vedno brez varnostnih naprav.

V TOZD Specialne baterije je zagorela priprava za parafiniranje. Požar so pogasile delavke same. Vzrok: napaka pri popravilu priprave.

Pohvaliti je treba lanskoletno preventivno delo našega sodelavca Orešnika, ki je imel celotno gasilsko opremo v stalni in brezhibni pripravljenosti, ob svojih kontrolnih pregledih delovišč pa je pravočasno opozarjal vodje del na potrebne ukrepe za preprečitev nevarnosti požara.

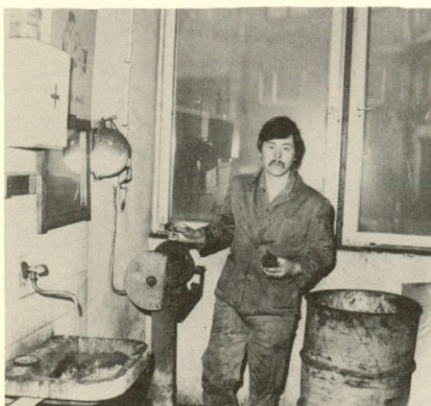
OSEBNO ZAŠČITNO SREDSTVO - ZNAK IZKUŠENEGA IN DOBREGA DELAVCA

Če se ozremo po delavcih bližnjih tovarn Iskre ali pa tudi gradbenih podjetij, ki gradijo na stegenskem kompleksu, vidimo, da sodi naša organizacija med tiste, ki zelo skrbijo za osebno zaščito delavcev. To ni samo posledica večjih finančnih sredstev, ki jih namenjamo za osebna zaščitna sredstva, temveč predvsem zaradi naše precejšnje industrijske tradicije. Kljub vsemu pa neredko pri nas še srečujemo delavce, ki v kavbojkah, športnih copatah ali umazanem

puloverju opravljajo razna dela; brez zaščitnih očal brusijo na brusilnem stroju, brez zaščitne vate strežejo prehrupnim strojem ali opravljajo pozimi dela na prostem brez krznenih telovnikov in bund, pri tem pa se tresejo od mraza. Takorekoč pravilo je že, da izkušeni in dobri delavci redno uporabljajo vsa zaščitna sredstva ter da jih zelo dobro vzdržujejo, na drugi strani pa delavci, ki le občasno ali nikoli ne uporabljajo osebne zaščite, le to ob vsaki priložnosti zahtevajo z utemeljitvijo, da je stara uničena.

Stroški nekaterih dejavnosti varstva pri delu v primerjavi s stroški za opremo in sredstva za osebno zaščito delavcev:

Dejavnost VD	Stroški 1979(din)
požarna varnost	68.000,00
meritve in pregledi	83.000,00
prva pomoč	6.000,00
izobraževanje iz VD	24.000,00
zdravstveni nadzor	105.000,00
osebna zaščitna sredstva	600.000,00

Naša delovna organizacija namena precejšnja finančna sredstva za osebno zaščito in zato je nedopustno, da brusilec pri brušenju nosi zaščitna očala v žepu.

Temeljita požarnovarnostna vzgoja, zato pa več hitrih zadušitev začetnih požarov v lanskem letu.

Nepravilnosti ne moremo reševati z apelom, naj posamezniki vendar prinesejo s "čiščenja doma" zaščitna sredstva, temveč s tem, da delovodje enostavno ne dopustijo začetka dela delavcem, ki so brez opreme.

NA POTI NA DELO POTREBUJEMO VEČ VARNOSTI

Velikokrat, ko nanese beseda na nesreče na poti na delo in z dela, se poraja vprašanje, zakaj pravzaprav te nesreče obravnavamo tako, kot nesreče pri delu (nadomestilo osebnega dohodka za čas zdravljenja, prijava nesreče, statistika itd.), vemo pa, da na nastanek oz. preprečevanje teh nesreč nimamo praktično nobenega vpliva.

Ali je tako tudi v Stegnah?

Glavna cesta od Litostroja do naše organizacije pravzaprav ni javna cesta, temveč interna industrijska pot do tovarn Iskre, enako pa velja tudi za pot od postaje mestnega prometa oz. obrata IMP.

Na prvi poti poteka ob 6. in 14. uri zelo gost motorni promet, ki onemogoča varno hojo po njej, pločnik pa ni urejen; druga pot (makadamska) zaradi popolne nevzdrževanosti ni primerna za varno hojo. Obe poti sta popolnoma brez umetne razsvetljave, kar že samo po sebi ne potrebuje utemeljevanja glede nevarnosti.

V lanskem letu je bilo 7 nesreč delavcev Zmaja na poti na delo oz. iz dela, ki so se zgodile takorekoč na pragu tovarne - vzrok je bil huda poledica ali neosvetljeno in nevzdrževano cestišče. Tudi ostale organizacije na tem kompleksu so imele precej podobnih nesreč.

P.Z.

Kotlovnica

Včasih imamo srečo ali pa tudi ne, da za hip pokukamo skozi odprta železna vrata mimogredoč po kletnem hodniku v prostor, kjer so razne cevi, ventili, merilne ure, velik kotel in še kaj.

Temu prostoru na kratko pravimo kotlovnica, v bistvu pa je to razdelilnica ogrevane in sanitarne vode. V razdelilnici so vgrajeni sistemi za radiatorsko, kaloriferno in klima ogrevanje kakor tudi za sanitarno toplo in mrzlo vodo ter naprava za mehčanje vode.

Za pravilno delovanje vseh naprav v kotlovnici pa dnevno skrbi vzdrževalec MARTER Jože od ISKRA - Invest servisa.

My

Rekreacija žena in starejših občanov

Danes, ko gospodinjsko delo ne zahteva več toliko časa kot nekdaj, je tudi ženam omogočeno del svojega prostega časa posvetiti rekreaciji. Marsikatera se za ta korak odloči ne samo zaradi potrebe po gibanju na svežem zraku, temveč z namenom, znebiti se odvečnih kilogramov. Najbolj enostavna in učinkovita načina rekreiranja sta hoja in tek. Če npr. trikrat tedensko po pol ure izmenično hodimo - tečemo - hodimo, nam statistika pokaže po enem letu razveseljiv rezultat: izgubimo povprečno 3 kg telesne teže, pulz se upočasni, poveča se pljučni volumen in količina krvi v telesu, izboljša se prekrvavljenost in kvaliteta ožilja. So pa za žene priporočljivi tudi ostali športi. Naštejmo jih: vsi zimski športi, razen hokeja in smuških skokov, vodni športi, igre z žogo, posebno odbojka, izletništvo, streljanje, ne smemo pa pozabiti tudi na ples. Priporočljivo je, da se rekreira skupaj cela družina, če je le mogoče.

Kar zadeva tekmovanje, moramo reči, da se zdaj nasprotno

V vsakem našem glasilu je naveden zadnji rok za oddajo gradiva za objavo. Da ne bo pomote, še pojasnilo, da mora urednik navedenega dne do 14. ure gradivo že imeti, ne pa, da je šele oddano v kakšno pošto mapo. Je razumljivo?!

dopisujte v
GLAS ZMAJA

kot včasih, vzpodbuja udeležbo žene na raznih takih prireditvah, saj se tako tudi družbeno uveljavlja.

Starejšim občanom je v prvi vrsti potrebno gibanje na svežem zraku - hoja, lahkoten tek, kar ohranja elastičen prsni koš in oskrbi telo in možgane s svežim kisikom. Kakor gibanje v mladosti razvija telesne organe, tako jih v zrelih letih ohranja in v starosti upočasni njih procese staranja. Moramo pa se držati pravila, ki ga je oznanjal že grški filozof Hipokrates: zmernost pri vsem, pretiravanje škodi. Starejši ljudje se morajo bolj kot kdajkoli ravnati po tem pravilu in pa po načelu postopnosti: od lažjih telesnih vaj preidejo postopoma k težjim. Intenzivnost vadbe in čas trajanja moramo prilagoditi osebnemu počutju. Telesne vaje, ki za starejše niso priporočljive so vaje večanja hitrosti, večanje eksplozivnosti mišic, dvigovanje uteži, vaje pri katerih je telo obrnjeno z glavo navzdol.

Enako kot telesni, je za starejše in stare ljudi važen možganski - s tujko cerebralni - trening, "delo z glavo".

Staranje se smatra tudi kot psihični pojav, zato tak trening pomaga ohraniti bistrega duha.

Po predavanju prof.
Draga Ulage zapisal
Iztok Perkon

Gremo na smučanje

Komisija za šport in rekreacijo v "Iskri" že vrsto let organizira zimske športne igre, ki se imenujejo Zimska Iskriada.

Letos bo to že XVIII. srečanje iskrinih delavcev na belih pobočjih Kranjske gore.

To rekreativno športno tekmovanje obsega dve disciplini: veleslalom in smučarske teke. Udeleženci tega tekmovanja so razporejeni v več razredov in to v odvisnosti od starosti.

Že nekaj let se tudi Zmajevi delavci udeležujemo teh srečanj, sicer s skromno številčno udeležbo, vendar z vidnimi rezultati. To srečanje ni namenjeno samo tekmovanju, ampak predvsem vzpodbujanju rekreativne dejavnosti delavcev, ter medsebojnemu srečanju in spoznavanju. Za ohranitev fizičnega in psihičnega zdravja delavca pa je rekreativna aktivnost nujno potrebna. Zato je prav in potrebno, da se tudi Zmajevi delavci takih športno rekreativnih dejavnosti udeležimo v čim večjem številu.

Za pripravo na to tekmovanje pa bomo "Zmajevci" sami organizirali smučanje in obenem tekmovanje, seveda le v primeru, če bo organizacija srečanja sindikat finančno podprl in tako pripomogel k krepitvi delavčevega zdravja, ki mu je potrebno za nadaljnje opravljanje nalog.

Roglič

Gibanje članstva

V decembru so bili sprejeti
v delovno razmerje:

ŠRAMEL Andrej, skladiščni de-
lavec za NČ dne 3.12.79

GORŠE Franc, strojevodja, za
NČ dne 3.12.79

ROŽMAN Vojna, delavka na re-
žijskih delih za NČ dne
4.12.79

KAŠTELIC Anica, kuharica za
NČ dne 3.12.79

SITAR Marija, kemijski tehnik
za NČ dne 6.12.79

V decembru je prenehalo
delovno razmerje:

HOKAL Ljubica, delavka na
robljenju celic R 20 dne
9.12.79

KOROŠEC Štefka, delavka na
montaži envelop dne
2.12.79

MADIČ Marija, delavka II. na
avtomagregatu dne 17.12.79

Število zaposlenih

TOZD Baterije Ljubljana

moških	78
žensk	138
Skupaj	216

TOZD Specialne baterije

moških	30
žensk	92
Skupaj	122

Delovna skupnost skupnih
služb

moških	46
žensk	45
Skupaj	91

Dne 28. decembra 1979 je bilo
v delovni organizaciji ZMAJ
skupaj 429 zaposlenih, od
tega 154 moških in 275 žensk.

STERLE Anton, skladiščni de-
lavec dne 12.12.79

RUS Vida, delavka na revolver
stiskalnici R 25 dne 24.12.79.

rojstni dan

V FEBRUARJU PRAZNUJEJO

ŠTIH Milan
DOLANC Ivica
MRZELJ Anton
LAVRIN Jože
SEDEJ Rozalija
ŠUL Marija
MAYER Marijan
BOSNIČ Suada
KNEŽEVIČ Grozdana
GRABNAR Alojz
PREBIL Boštjan
KRISTAN Jožica
MILOJKOVIČ Veljko
GLAVAN Jožica
KAMENČIČ Hanka
ERBEŽNIK Lado
MITROVIČ Božena
ŠALEJ Anton
MESIČ Jožefa
REBERNIK Janez
PODRŽAJ Zlatko
LIPOVEC Ivan
STARINA Ivanka
BOBNAR Olga
GABROVEC Marija
ČERNE Andrej
SMERAJC Jožica
ŠTEFANČIČ Ivanka
MIKLAVČIČ Albina
MAZI Brane
ŠALJA Vera
CERAR Franc
KLEMENČIČ Karolina
JERIN Andreja
ŠTIRN Viktor
ZADRAVEC Alojzija
ŠRAMEL Andrej
GRBIČ Milomirka
MARKOVIČ Jožefa
TISU Mirko
BALANTIČ Vera
GORIŠEK Frančiška
STANOJEVIČ Miodrag
IVANIČ Branko
LEMUT Tilka
ŠKRABEC Olga
JUHANT Milan

Ob odhodu v pokoj se je Korošec Štefka poslovila od sodelavcev

čestitamo

Na naš naslov...

Zelo sem bil presenečen, ko sem po dolgem času zagledal pred seboj glasilo "Glas Zmaja". Razveselil sem se ga tako, kot bi prišel dober prijatelj v hišo, v kateri ga že dolgo ni bilo.

Z veseljem in zanimanjem sem prebiral vse sestavke od prve do zadnje strani. Upam, da boste izpolnili vse naloge, katere omenja v.d. direktor Smolič Franc. Uredniški odbor glasila je v svojem sestavku lepo orisal naloge odbora, in ki se bo potrudil, da bi časopis bil glas tovarne. Prav pa bi tudi bilo, ko bi neuke roke za pisanje svoje misli vrgle na papir, saj bo urednik s svojo korekturo prispeval, da gre v tisk resnični odraz pravega življenja v tovarni.

Vest o spremembi v vodstvu tovarne sem zvedel iz dnevnega tiska. Tovariš Milan Slemnik bo nedvomno tudi na novi službeni dolžnosti vršil svoje posle tako dobro in uspešno, kot jih je v Zmaju in mislim, da se bo z veseljem še kdaj oglasil v Zmaju.

Ob srečanju z upokojenci me je izredno razveselilo, da so se ob tem spomnili tudi name, ki sem bil po razporedu sodišča združenega dela prav ta dan poklican na dolžnost sodnika. Vesel sem bil v resnici prijaznega spomina in toplih besed v pripisu urednika.

Še enkrat želim vsem delavcem Zmaja in tudi upokojencem veliko sreče v letu 1980. Če bomo zdravi, bomo tudi srečni in lažje bomo posvetili svoje sile nadaljnemu napredku za jutrišnji dan.

Želim še to, da bi glasilo izhajalo tudi v prihodnje čim bolj redno. Sicer pa že gradivo v decembrski številki daje slutiti, da ni bojazni, da bi ga primanjkovalo. Mnogi dopisniki so res pridni in njihovi prispevki so ne samo zanimivi, temveč vredni pozornega branja.

Še enkrat vsem veliko sreče in lep pozdrav

Franjo Kristan

Tovariš Kristan

Ne morem mimo zahvale za vaš prispevek in oceno glasila. Tokrat ne bomo obljubljali, ampak intenzivno delali. Kako pa bo izpadla januarska številka, pa bomo morda zopet slišali tudi od vas. Želimo si. Urednik

Jubilanti 1980

Seznam delavcev, ki bodo v letu 1980 dopolnili 10, 20 in 30 let dela v Industriji baterij Zmaj:

10- letniki

1. ČEŠNOVAR Pavle
2. JEŽ Zdravko
3. ERBEŽNIK Lado
4. ALIBEGOVIČ Fadil
5. BOBNAR Olga
6. GORIŠEK Fani
7. GRDEN Ana
8. KRISTAN Alojzija
9. PLANINŠEK Jožica
10. SIRK Ljudmila
11. ŠKRABEC Olga
12. ŽEFRAK Branka
13. SMRDEL Aleš
14. BABIČ Frančiška
15. ŽAGAR Nada

20- letniki

1. JOVANOVIČ Nada
2. DJURIČ Anka
3. HAJDAROVIČ Anka
4. HRANIČ Marija
5. JERANT Pavla
6. KREK Antonija
7. LOHKAR Marija
8. MOŽINA Frančiška
9. PUC Anica
10. ERJAVEC Albin
11. PRISTOPEC Julka
12. KRISTAN Franc

30- letniki

1. ŠKOF Marija

Vse morebitne pripombe sporočite v kadrovske službo do 25. februarja 1980.

Zadnji rok za oddajo člankov uredniku za februarско glasilo

!

14. februar

